

สรุปคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕๗/๒๕๔๓

วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๓

เรื่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นายเนวิน ชิดชอบ) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า มติพรรค
เอกภาพ มีลักษณะตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๗ วรรคสาม

๑. **ความเป็นมาและข้อเท็จจริง**

คณะกรรมการการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคเอกภาพ (ผู้ถูกร้อง) ได้ประชุมเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๓ เพื่อพิจารณากรณีนายเนวิน ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดบุรีรัมย์ (ผู้ร้อง) ไม่ปฏิบัติตามมติพรรค จึงมีมติให้ผู้ร้องพ้นจาก สมาชิกภาพของพรรคเอกภาพทำให้ผู้ร้องขาดจากสมาชิกภาพการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๘ (๘) ผู้ร้องเห็นว่า มติพรรคเอกภาพดังกล่าวขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๗ วรรคสาม จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

๒. **ประเด็นวินิจฉัยเบื้องต้น**

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นกรณีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๘ (๘) และ มาตรา ๔๗ จึงรับไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๐

๓. **ประเด็นที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย**

มติของพรรคเอกภาพเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๓ ที่ให้ผู้ร้องพ้นจากสมาชิกภาพของพรรคเอกภาพ มีลักษณะตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๗ วรรคสาม หรือไม่

ในการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ปรากฏว่า พรรคเอกภาพโดยนายไชยยศ สะสมทรัพย์ หัวหน้าพรรคฯ มีหนังสือแจ้งว่า มติพรรคดังกล่าวยังมิได้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนอย่างเป็นทางการแต่อย่างใด เพราะพรรคทราบดีว่า มติดังกล่าวเป็นจุดเริ่มต้น เป็นการที่ผู้ถูกร้องยอมรับถึงความไม่สมบูรณ์ของมติดังกล่าว โดยมีได้กล่าวถึงมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๓ แต่อย่างใด มติของพรรคเอกภาพเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๓ จึงยังถือไม่ได้ว่า ผู้ร้องพ้นจากสมาชิกภาพของพรรคเอกภาพอันเป็นเหตุให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๘(๘) ประกอบกับมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๓ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ แล้ว สถานะการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ร้องจึงสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๘ (๑) ผู้ร้องไม่ต้องปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้แทนปวงชนชาวไทย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ อีกต่อไป จึงเห็นว่า ไม่มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่ามติของพรรคเอกภาพเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๓ มีลักษณะที่ขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม หรือไม่

๔. **ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ**

วินิจฉัยยกคำร้อง

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๑๘ ตอนที่ ๗๒ ก
วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๔